

11. Романовський О. Г. Підготовка майбутніх інженерів до управлінської діяльності : монографія / О. Г. Романовський ; Харків. політехн. ін-т, нац. техн. ун-т. — Харків : Основа, 2001. — 311 с.

12. Гура Т.В. Підготовка майбутніх лідерів в умовах технічного університету / Гура Т.В. // Международная научная конференция MicroCAD: Секція №20 - Управління соціальними системами і підготовка кадрів - НТУ "ХПИ", 2015

Хавіна І.В.

м. Харків, Україна

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ЕТАПИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ БАЗОВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У БАКАЛАВРІВ З ПСИХОЛОГІЇ

Основним методом педагогічного дослідження, що дозволяє за певних умов вивчати динаміку досліджуваного явища, виступав експеримент. Ми припускали, що якщо формування професійних базових компетенції є спеціальною метою, вибір методів і форм навчання забезпечує внутрішню мотивацію, зацікавленість, активність студентів у досягненні цієї мети, а організація навчальної підготовки є безперервним поетапним процесом, спрямованим на глибоке осмислення й практичне застосування навчального матеріалу, то ефективність формування професійних базових компетенції значно зростає.

Для формування професійних базових компетенції бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін ми провели дослідно-експериментальне дослідження на базі Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» на кафедрі «Педагогіка та психологія управління соціальними системами імені академіка І.А. Зязюна». Дослідно-експериментальне дослідження було розпочато у 2013 році. Експеримент проводився в природних умовах навчального процесу.

З процесуальної точки зору дослідження проводилося у чотири взаємопов'язаних етапи – з 2013 по 2017 рік, кожний з яких мав своє

спрямування. [1, с. 52-54]. Загалом у процесі дослідження на різних його етапах взяли участь 325 студентів напряму «Психологія».

Перший етап експерименту – пошуковий. Це попередній етап дослідження, який дозволив нам виявити досліджувану проблему і в процесі пошуку намітити шляхи і можливі способи її вирішення. По завершенню цього етапу ми чітко сформулювали проблему, об'єкт і предмет дослідження, сформулювали його гіпотезу.

Другий етап – констатуючий. Цей етап педагогічного експерименту був спрямовано на розв'язання таких завдань: визначити інтерес до вивчення природничо-наукових дисциплін та їх роль у розвитку професійних базових компетенцій; встановити методи діагностики, що дають можливість об'єктивно визначити рівень сформованості професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін; визначити рівні сформованості професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Третій етап – формувальний. У процесі формувального етапу розв'язувалися наступні завдання: розробка моделі формування професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін; реалізація в навчально-виховному процесі розробленої моделі професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Метою формувального етапу дослідження було: по-перше, розробити педагогічну модель формування професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін; по-друге, експериментально перевірити ефективність методики реалізації моделі формування професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Четвертий етап – узагальнюваний. Метою узагальнюваного етапу педагогічного експерименту є встановлення ефективності впливу розробленої й апробованої на практиці поетапної методики педагогічної технології формування професійних базових компетенцій бакалаврів з психології у процесі вивчення природничо-наукових дисциплін.

Для кожного етапу було підготовлено комплекс вправ, практичних ситуацій, ігор. Зміст практичних завдань був спрямований на розвиток кожного компонента структури професійних базових компетенцій (мотиваційно-ціннісний, особистісний, комунікативний та діяльнісний) і

відповідав їх характеристиці. Форми та методи роботи забезпечували зацікавленість і активність студентів у процесі формування професійних базових компетенцій. Методами дослідження були анкетування, спостереження, самооцінка, метод проектів, метод дебатів.

Отже, запропоновані нами заходи (проблемні бесіди, дискусії, імідж-тренінг, доповіді у вигляді презентації) сприятимуть стимулюванню позитивної мотивації та розвитку мотиваційно-ціннісного, особистісного, комунікативного та діяльнісного компоненту до оволодіння професійних базових компетенції бакалаврами з психології.

Список літератури

1. Золотухина С.Т. Статистические методы в педагогических исследованиях высшей школы: учебное пособие / С.Т. Золотухина, М.П. Згурская, Е.Н. Ионова, С.А. Микитюк, А.С. Пономарев. – Харьков: ХНПУ имени Г.С. Сковороды, НТУ «ХПИ», 2012. – 161 с.

УДК 159.923.2:378

*Христенко О.
м. Харків, Україна*

Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ БЕЗКОНФЛІКТНОСТІ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (УСТАНОВИ, ЗАКЛАДУ)

У наш час наростає інтерес керівників підприємств до психологічного забезпечення їх діяльності. Успішність персоналу в спілкуванні з клієнтами, ефективність вирішення співробітниками виникаючих конфліктних ситуацій, загальний психологічний фон в колективі грають важливу роль в ефективному функціонуванні будь-якого підприємства, установи чи закладу. В сучасних умовах високий рівень ділового спілкування є вирішальною умовою успішного підприємництва. Для забезпечення високого рівня ділового спілкування керівник і співробітники підприємства (фірми) повинні вміти користуватися технологіями спілкування, заснованими на психологічних знаннях. Крім того, в про-